

Motion till riksdagen

1988/89:Sk657

av Inger Schörling m.fl. (mp)

Matmomsen

Bakgrund

Svensk livsmedelspolitik har under en lång rad år varit sådan att den har lett till att vi ur många synpunkter har fått sämre mat.

Orsakerna till detta är flera. En dominerande har varit den strävan till koncentration och specialisering som har präglat politiken. Detta har lett till en stor användning av jordbruksgifter och konstgödsel. Giftrester finns i vår mat och vi vet i dag väldigt lite om de långsiktiga hälsoverkningarna av detta.

Våra husdjur hålls många gånger på sätt som upprör landets konsumenter. De värsta avarterna skall förhoppningsvis kunna elimineras så småningom med hjälp av den nya djurskyddslagen. Det gäller bara att nu snabbt få fram bra tillämpningsföreskrifter helt i lagens anda.

Under en kort tid har vi av föregivna ekonomiska effektivitetsskäl utsatts för ett storskaligt samhällsexperiment.

De negativa konsekvenserna av giftspridningen ser vi också för miljön, djur- och växtlivet och dessutom för odlingslandskapet.

Det finns i dag ett mycket starkt och stigande intresse för livsmedel som är producerade utan jordbruksgifter och konstgödsel och från djur som har hållits på ett etiskt acceptabelt sätt. Vårt land har blivit utomordentligt sårbart under de senaste 40 åren, också detta som ett resultat av en medveten politik som de flesta av de gamla partierna i riksdagen har ställt sig bakom. Sårbarheten visar sig dels som ett mycket starkt utlandsberoende som äventyrar försörjning med baslivsmedel under avspärrningar och krig, dels som distributionsproblem under kriser beroende på den tidigare nämnda koncentrationen och specialiseringen.

Livsmedelspriserna har under de senaste åren stigit mycket kraftigt och i genomsnitt snabbare än konsumentprisindexet (KPI). Detta gör att barnfamiljer många gånger tycker att det finns en dålig praktisk överensstämmelse mellan publicerade siffror för KPI och de faktiskt upplevda prisökningarna. Detta är en av grunderna till de protester som bl.a. har kommit till uttryck i "Dalauppropet".

Det är miljöpartiet de grönas bestämda uppfattning att vi i Sverige måste utveckla ett robust och uthålligt jordbruk som kan försörja oss väl med bra basmat till rimliga kostnader för konsumenterna såväl under fred som under kristider.

I Sverige har vi den märkliga situationen att vi har världens högsta matskatt: momsen 23,46 %.

Åtgärdskrav

Mot. 1988/89
Sk657

Miljöpartiet de gröna kräver att moms~~en~~ på svensk basmat slopas och att skattebortfallet kompenseras med en höjning av den allmänna moms~~en~~ med två procentenheter.

Svensk basmat som för närvarande bör stödjas med slopad moms är enligt miljöpartiet de gröna:

- Mjölksyrade mjölkprodukter, smör, grädde och ost
- Kött av nöt, får och lamm samt get och vilt och i förekommande fall häst
- Fisk landade av svenska fartyg
- Säd och sädesprodukter som gryn, mjöl, flingor, matbröd, knäckebröd och skorpor
- Potatis och rotfrukter samt grönsaker
- Fukt och bär, svamp och konserver av dessa samt honung

Till basmat som miljöpartiet de gröna *inte* vill stödja räknas ägg, griskött, broiler, socker och margarin samt smör- och margarinblandningar.

Undantagen för griskött, ägg och broiler motiveras av att dessa produkter till övervägande del tas fram på ett etiskt oacceptabelt sätt. Miljöpartiet de gröna vill dessutom medvetet gynna jordbruk med nötkreatur framför dem med ~~vin~~uppfödning. Nötkreatur passar väl in i de odlingssystem som partiet vill att det svenska jordbruket i stor utsträckning skall anpassas till. Undantaget för margarin beror på att oljeväxtodlingen som den i dag utförs, fordrar stor användning av jordbruksgifter.

Längre fram i tiden när miljöpartiet de grönas jordbrukspolitik har slagit igenom och merparten av höns, kycklingar och grisar hålls på ett etiskt acceptabelt sätt, kommer partiet att ändra inskränkningarna av de delar av svensk basmat som skall stödjas genom att bli befriade från moms.

Miljöpartiet de gröna vill betona att det gäller svensk basmat eftersom partiet vill gynna en omläggning till ett robust och uthålligt jordbruk utan användning av jordbruksgifter och konstgödsel.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen beslutar att moms på svensk basmat skall slopas på sätt som beskrivs i motionen,
2. att riksdagen beslutar att skattebortfallet kompenseras med en allmän höjning av den allmänna moms~~en~~ med två procentenheter.
3. att riksdagen beslutar att svensk basmat, som skall stödjas med slopad moms, skall definieras på det sätt som beskrivs i motionen.

Stockholm den 23 januari 1989

Inger Schörling (mp)

Claes Roxbergh (mp)

Carl Frick (mp)

Gösta Lyngå (mp)